

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi Iroda: Versecz Laktanya-utca 28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona. Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felolós szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner féle könyvnyomdai műintézet Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben egy sor 20 f.

Hirdetések elfogadtnak minden hirdetési irodában.

XV. évfolyam.

Vasárnap 1906. évi január hó 28-án.

4. szám.

Versecz 1906. január 27.

Javában tart a farsang, s a mulatságok egész sorozata követi hétről hétre egymást, s nem is annyira a vagyonos osztály, az urinép mulat, hanem a szegénység, a mely folytonosan nyomorról panaszkodik, elégedetlen, zugolódik s nagy fölháborodással kel ki a fennálló társadalmi és állami rend ellen; több jogot, több szabadságot s jobb módot követel.

Munka és kereset nélkül lézengő fakó alakok lepik el az utcákat, éjjelenként benépesednek az apró kocsmák, az egyikben tambura, a másikban czipora, a harmadikban harmonika, sipláda vagy cigánymuzsikaszó mellett mulatnak kivilágos-kiviradtig, azután mámoros fejjel, nótás kedvel táncolognak haza, fütetlen hideg szobába s a családnak nincs betevő falatja, ha csak a jótékony emberek könyörületéből nem jut neki egy kis eleség.

A pénzintézetek váltótárczája évről-évre csudálatos mérvben növekszik, a zálogház bővül, terjeszkedik, alig képes befogadni az oda hordott holmit.

A nép, tekintet nélkül a zilált gazdasági viszonyokra, csak úgy él és fogyaszt, mint ezelőtt, sőt még jobban. Vigan élünk, nagyozunk, pazarlunk és mulatunk. Utcához szól a muzsika, telik és ürül a bujdosó pohár s a külföldről behozott cifra rongyoknak is nagy a keletje.

Ha a vagyonos osztály szórja a pénzt könnyelmű kézzel, meggondolatlanul, ez sem egészséges állapot; mennyivel inkább káros a jelenség, a mely a mulató szegénység örült kedvteléseiben, deliriosus toporzékolásában tárul szemünk elé.

A pénzes ember mértéktelenül él, csak a legszükségesebbre költ és görcsösen szorítja markába filléreit, hogy többet lehessen kamatra kiadni. A szegény ember, a mint jön a pénze, úgy adja ki s ha nem számíthat keresetre, akkor hitelt vesz igénybe s a nagy kamatra kölcsönvett pénzzel is csak úgy bánik, mintha soha se kellene visszaadni.

A farsang elite, vagy magyarán szólva uri báljainak száma minden évben apad; míg ellenben az alsó osztály, az ugynevezett munkásnép mulatságai eszeveszetten szaporodnak.

Nem irigyeljük, sőt kimondhatatlan nagy örömeinkre válnék a nép alsó osztályának vidámsága, ha egészséges anyagi viszonyok között élénk s a jólét természetes folyománya volna ez a mulatozás: de a mikor azt látjuk, hogy a nyomor ijesztő réme itt jár az emberek lábnyomában, a mikor a munkás-osztály mindennapi kenyerére sincs biztosítva: akkor az ilyen dinomdánom, hegyen-völgyön heje-huja, nagyon szomorú farsangolás.

Az mulasson, a kinek mulatságra való pénze van; a mi folyton-folyvást panaszkodó, elszegényedett, eladósodott népünk

esztelenséget követ el a mikor elherdálja véres verejtékével szerzett s a maga és családja főtartására elengedhetetlenül szükséges pár fillért! még nagyobb ostobaságot cselekszik az, aki kölcsönvett pénzre, vagy hitelben mulat.

Ez a legnagyobb könnyelműség, erkölcsi romlottság. És aki csak azért is, ha mindjárt ingeért is mulat; az ne panaszkodjék, ne zugolódjék, ne keseregjen és ne jajgasson; mert az hitvány ember, aki nem érdemel se szánalmat, se pártfogást.

Legyen a szegény — szorgalmas és munkás, lemondó, nélkülöző és takarékos, akkor az inség sötét szelleme aligha fogja otthonában fölkeresni s aligha lesz oka panaszra, elkeseredettségre, s ha mégis önhibáján kívül nyomorra jutt: bizvást számíthat a felebaráti szeretet könyörületére, segítségére; mert még mindig vannak nemes és jó lelkek, a kik az igazi szegényt s segélyre érdemes szegényeket nem hagyják elveszni.

Csak az mulasson, a kinek van elmulatni való pénze; — a szegénységhez nem illik a bálozás, farsangolás. Akár tetszik, akár nem: ez olyan igazság, amely ellen beszélni, üvöltölni, kiáltani lehet: de a melyet senki fia meg nem czáfolhat.

Tárcza.

A tizenhat éves asszony.

Zizike a diákbálok elmúlt tizenöt éves. Csenevész, apró lányka, szöke borzas hajjal, hunczut karikára nyílt égő szemekkel. Jó gyerek volt különben, csak a kisasszonyt szerette boszantani és pater Erazmust csapta be egyik-két bűn erejéig. Gyónáskor ugyanis mindig el-tussolta egynéhány főbenjáróbb vétket.

Ziziket egy délután, miközben a kisasszony fotográfiáját igyekezett nagy buzgalommal megörökíteni a francia fuzetében, maga elé csalta a mamája. A mama a hálószobában a pamlagra volt dülve és kritikus szemekkel méregette Zizit.

— Megint rendetlen vagy! — mondta szigorúan. Pedig egész nagy lány lettél. Nem szégyenled magad?

Zizi ijedten huzkodta lefelé a kotányét. A térdét igyekezett eltakarni, mert azt hitte, kilátszanak a rövid szoknya alól. Nagyon kevesellette a ruháját és mindig is mondta a mamának:

— Mamuczi, mikor vesz már hosszú ruhát?

— Hallgass, te pont, megbolondultal? — mondta ilyenkor a mama.

Most azonban komolyan ranczolta össze a homlokát és békétlenül ingatta a fejét.

Csakugyan hosszú ruha kell már a békának, felnyult mint egy paszulykaró! Igaz — mondta aztán hirtelen, mintha éppen most jutott volna eszébe, — fogsz, okvetlenül fogsz kapni hosszú ruhát. Itt volt ma Gernyeszegi Pál ur és megígérte, hogy szerez egyet.

Páli voros hajú, de jó fiú. Na ba meg egyszer eljön, nem fogom meghuzni a bajuszát.

— Tan beszélhetnél egy kissé több tisztelettel róla. O már idős ember, míg te egy kis pont vagy, egy semmi . . . Érted?

Ziziket fojtogatta a kaczagás. Hogyne, mikor hosszú ruhát kap. Aztan éppen Pali veszi. Nagyszeru fiu az a Pali igazan, Juj, de pompas!

Nem birt tovább magával. Trillázva futott ki a szobából és tánczolva kiabált végig a folyosón:

— Kisasszony, kisasszony! Pakkoljon. Már nem vagyok kicsi lány! Adieu kisasszony, adieu!

Ziziket a mama visszahívta. Csunyan összeszedta mindenekelőtt és igen zord hangon mondta:

— Először is, ne vihogj, mert a sarokba állítalak, másodsor, mivel nagy leány vagy, férjhez fogsz menni. Érted?

— Nem . . . dadogott Zizike.

— Hat majd megérted. Ma itt volt Gernyeszegi Pál ur és megkérte a kezdet. Én és

az apád igent mondtunk. Te is azt fogsz mondani. Érted?

— Igen . . .

— Hát! Istennek! Akkor jer ide. Na, csókd meg szépen a mamát. Hát szereted a Palt? Igen?

— Igen . . .

— Nagyon?

— Nagyon, nagyon . . .

— Helyes, akkor rendben van minden.

II.

Zizike megkapta az első hosszú ruhát. Csak hogy ez a menyasszonyi ruha volt. Hosszabb is volt, mint más hosszú ruha és Zizike büszkesége határt nem ismert. Ugy suhogott fehér selyme a szép ruhának és a slege hosszan húzódott utána. Igazán remek ruha volt és meg is csodálta mindenki. Liza néni azt is mondta, hogy a többi lányokat a hideg leli majd, ha meglátják.

Szombaton délután volt az esküvő és a mama úgy sirt, a mikor Zizike fejére tette a mirtuskoszorút. Különben mindenki sirt, csak Zizikének volt határtalan jó kedve. A templomajtóban plane, mikor kifelé jöttek, hangosan el is kacagta magát. Ugy esett a dolog, hogy a hosszú menyasszonyi ruhában alig tudott járni Zizi. Pedig a slegjét is felfogták. A czipteremben aztan valahogy a térdé közé gablyodott a fehér, habos selyem és majd hogy elbukott. Ezen kacagott aztan.

NAPI HIREK

Református magyar istentisztelet. Ntá.

Szabolcska Mihály temesvári ref. lelkész és főreáliskolánk hittanára ma vasárnap d. e. 10. órakor istentiszteletet tart a főreáliskolában, melyről a híveket ez uton is értesíti az egyház gondnoksága.

Főispánunkról azon hírt közölte a múlt héten több fővárosi lap, hogy beadta lemondását és helyét K arattur A. pancsovai ügyvéd fogja elfoglalni. Ez a hír éppen nem felel meg a valóságnak, főispánunk annak idejében beadta ugyan lemondását, de azt nem fogadták el és mind a verseczi, mind pedig a pancsovai törv. hatósági bizottsági tagok egyértelműleg kérték ismételt, hogy ezen városok bekéje és előhaladása érdekében állását, megtartani kegyeskedjék. Mindkét törv. hatóság biztosította állandó meleg ragaszkodásától.

Iskolalátogatás. Perjessy László szegedi kereskedelmi és iparkamarai titkar, mint a kereskedelmi tanoncz-iskolák felügyelője a múlt kedden városunkban időzött és Waldheri József keresk. tanoncz iskolai igazgató kíséretében megvizsgálta a keresk. tanoncz iskolát.

Tanári vizsga. Popovits Miklós verseczi illetőségű sumegi all. főreal. isk. helyettes tanár a múlt héten sikerrel tette le a tanári vizsgálatot

Eljegyzés. Zsembergy Pál nagybecskerekli földbirtokos a múlt napokban eljegyezte Kozáry Blanka kisasszonyt. Gruber J. helybeli eczetgyáros kedves fogadott leányát.

Változások a csanádi egyházmelegében. Nemeth József püspöki helynök Lebovich Dániel helyettesplébánost Neuzináról Kisszenterpéterre, Glasz Ferencz helyettes plébánost Kisteremiáról Neuzinára helyezte át, Jung Miklós kaplant pedig Aradszentmártonról Kisteremiára nevezte ki plébános-helyettesnek. Egyben áthelyezte a következő kaplanokat: Manocuvre Pétert Karansebesről Szakalházára, Weber Mihályt Szakalházáról Ocsanádra, Ferenczy Gyulát Ocsanádról Karansebesre és Lesnyák Józsefet Plosiczi Aradszentmártonra.

Eljegyzés. Mayer Szerafin kisasszonyt eljegyezte Sternheim Manó kereskedő Lugosról.

Aranylakodalom. Ki nem ismerné városunkban az öreg Horvath-ot a „V. M. K.

Otthon óriási nagy lakzi volt. Pazarul felterítették az ebédlőben és még Muki bácsiék is eljöttek Nádasházáról, pedig ez teljes tizenkét óra gyorsvonattal. Lehetetlenség is azt elmondani, mi minden volt a lakzin. Zizikének igen kellemetlenül esett az, hogy mindenki vele foglalkozott. És mindig mondták:

— Az új asszony. Az új asszony . . .

A mama folyton azt sugta a fülébe:

— Viseld magad illedelmesen. Aztán ne dobálódz kenyérgalacsinnal az asztal fölött! A fogaidat pedig ne mutasd annyit! Légy komoly! Na!

Muki bácsi valami nagy beszédet mondott. Szépen kikanyarította, az asztalnál mindenki helyeslőleg bólintott a fejével. Aztán oda-jött Muki bácsi Zizikéhez és megcsókolta. Brrr, de borszagu volt.

Palinak egy párszor rá kellett ütni a kezére, mert mindig a Zizi kezét szorongatta. Éjfél felé asztalt bontottak. Kihordták mindent az ebédlőből és azt mondták, hogy táncz lesz. Liza néni fog zongorázni. A papa cigányokat akart hozatni, de a mama azt kérdezte:

— Minek az?

— De — mondta a papa — a mi lakodalunkon is cigányok huztak . . .

— Az akkor volt! Most más világot élünk. Puktum!

Ezzel el volt intézve.

Zizike olyan álmos volt. A feje is fájt. Talán, mert bort is ivott. Pali ugyanis biztatta, hogy egyék. Mig rendezgettek a székeket huzták erre-arra, senki sem figyelt Zizikere. Pali karonfogta Muki bácsi és mind magyarázott neki.

Zizike gondolt egyet. Ha most kiszökne innen. Beszaladna a hálószobába és bebujná a mama agyába. Senki sem venné észre. Így de pompásan aludnék. Aztan kereshetnék. Különbén hátha nem is keresnék. Igazán nagyszerű. Besurrant a hálószobába és bebujt a dunna

E"-nek és más több egyletnek 22—25 esztendő óta hűséges pénzbeszedőjét — az öreg 48-as honvédet, ki mint a „N. W. Z.”-nak negyedszázad óta kihordója éjjel nappal rója az utcákat. Az öreg Horvath, a ki 76 esztendő terhét hordja vállain, a múlt kedden ünnepelte arany lakodalmit feleségével, a ki szintén több mint 70 éves. A becsületben megöregedett párnaz Lászlóffy Laszlo apatplébános meghívó beszédet intézett az esküvőn, az aztán megtartott lakodalmon udvozolték még Veronits József lap-szerkesztő, Kovács János, mint a „Betegség-egylet” elnöke, a rokonság és sok mások. — A derék öreg párnak mi is gratulálunk.

Egy verseczi íróú sikerei. Horváth Hermin úrnő, már évek óta igen sikerült és kedves elbeszéléseket írogat a helybeli és temesvári német lapokba. Ezen elbeszélések, — melyek közül több a külföldi lapokban is megjelent — felkeltették a drezdai Pierson-féle könyvkiadó cég figyelmét és azon ajánlatot tette az írónőnek, hogy elbeszéléseit kötetbe gyűjtve kiadja. A könyv pár hét múlva meg fog jelenni a könyvpiacpon. A szép sikerhez melegen gratulálunk!

Szabad Liceum. A „Verseczi Magyar Köz művelődési Egyesület” legújabb szép alkotása a „Szabad Liceum, — melyről lapunk előző számában már megemlékeztünk — a múlt vasárnap d. u. 3 órakor nyílt meg, nem igen nagy, de előkelő közönség érdeklődése mellett, melynek élén ott láttuk kislejzenyi Paulovits István tablabirót a „V. M. K. E.” buzgó elnökét, Dr. Rezucha István polgármestert, a főreáliskola tantestületét stb. — Vár helyi Ferencz all. főreáliskolánk köztisztelet által környezett igazgatója, mint a szabad liceum osztály elnöke, lelkes, és magvas megnyitó beszédben fejtegette a szabad Liceum célját, hangsúlyozván, hogy annak életbeléptetése a magyar kultúrát kívánja szolgálni, megismertetni a közönséggel népszerű modorban a tudomány azon egyes ágazatait, melyek a művelt embert érdekelhetik, bővíteni akarja a látókört és e mellett nemes szórakozást nyújt. Nem fog elzárkózni a Szabad Liceum attól sem, — hogy tekintettel polgárságunk azon nagy zömére, kik a magyar nyelvben nem jár-tasak — idonként német felolvasásokat és előadásokat is rendezzen. A mennyiben az érdeklődést képes lesz felkelteni idővel az iparos és munkás népnek is rendez előadásokat stb. Melegen udvozli a megjelent vendégeket és a Sza-

alá. Menten elaludt és az ajkan bolondos, vidám, pajkos mosoly röpködött.

Mamaék aztan keresték is, meg is találtak és szörnyüködtek. Mindenki begyúlt a hálószobába, a férfiakat alig lehetett kiteszkolni. A mama aztan szidta, korholta a lusta kis asszonyt és megparancsolta, hogy azonnal keljen föl. Különbben is nem itt fog aludni ezután. El-megy Palival abba a nagy sarga, emeletes házba a piac téren. Ott fognak lakni. Na, csak egy-kettő!

Kint a hálószoba előtt a férfiak kórusban kacagtak és folyton kiabáltak:

— Lassuk az új asszonyt!

Közben egyre tuszkolták Palit.

— Na, menj be a feleségedhez!

— Zizikével azonban nem lehetett birni.

Sirt, jajgatott, hogy ő nem megy el a sarga házba, hogy ő meghal ott. Ő csak itt marad a mamánál. Ő jo lesz ezentul, a kisasszonyt sem bántja többé, a hosszú ruha se kell.

A mama dühösködött, aztan szeliden kérte, czirogatta. Liza néni, Tinka néni segítettek a keresben. De mind hiába volt. Zizike megkötötte magát, hogy nem, nem és nem!

Végtére a mama kijelentette a vendégek előtt, hogy a kicsike beteg, faj egy szikrányit a feje, később majd kijön. Addig csak mulas-sanak.

A vendégek hittek is, nem is. Palinak résztvevő arccal szorongatták a kezét és kacagtak. Aztan tovább mulattak

A mama még jejes borogatást is vitt be a hálószobába, hogy annál nagyobb legyen a látszat.

Négy napig nem tudták Zizikét hazulról elcsalni. Se szép szó, se harag nem használt. Pali buskomorságba esett és pisztolyt emlegett. Már kétségbe voltak esve. A mama kijelentette, hogy megveri ezt a fruskát. Pali megtiltotta. Zizike az ő felesége, ahhoz ne nyuljon teremtet lény egy ujjal sem.

bad Liceumot megnyitottnak nyilvánítja. Ezután Dr. Makoldy Sándor all. főreáliskolánk közkedveltségű tanára lépett az olvasó asztalhoz és „A nemesség és jobbágyság Magyarországon” cím alatt történelmi viz-szapillantásokban gazdag, széleskörű tanulmány-ról tanuskodó felolvasást tartott. Felolvasá-ában.

A magyar társadalom történetének fejlődésében a jobbágyság és nemesség egymáshoz valló viszonyt egész jellegzettségében mutatja be a magyar embernek sokszor megfajthatlan ellentétből álló karakterét, azon lelkesedést és igazságtalanságot, melynek jegyében ezer éves alkotmányunk kialakult. A nemesi privilégiumoknak megvolt a maga erkölcsi alapja: a honvédelmi kötelezettség. Az „aura libertas” az arany szabadság, a teljes egyenlőség idejében krónikásunk szerint éppen e kötelezettségnek megtagadása taszította szolgáló sorsra a nemes embert. Hozzájuk sorakoztak az új hazában talált lakosok, a kikkel fegyverrel kellett a hódítóknak levernők a jó rászűk beolvadt a nemességbe és polgárságba, de a többiek a jobbágyság szomorú kenyerére kárhoztattak. E jobbágyság a jó ideig szereplő rabslá-gal vezetett századokon keresztül Magyarországot gazdasági életét, adózott és katonát adott. Utóbbi kötelezettsége azonban csak később vált jelentékenyebbé, a honvédelmi kötelezettség még jórészt a nemes vállaira nehezedett a ki ennek fejében kiváltságos helyzetet élvezett. Ha pedig e helyzetre érdemtelenné tette magát, kétszeres volt büntetése. Mert a hol nagy a jog, gondolták, nagy a kötelezettség is és a ki e kötelezettségeket magától elbírja az nem érdemi meg, hogy jogai legyenek. De a nemesség sokszor mutatta magát e jogokra érdemtelennek, a mikor óriási családi birto-kain megerősödve a főúri rend többségétől jobbággya kisz-polyozásával, mint hazafini köteletségeinek pontos teljesi-tésével. Utánozta a nyugati lovagi életet, de nem volt meg benne az ehhez szükséges erkölcsi tartalom. A jobbágyság 1514-ben a szörnyű zsarolásra óriási lázadással felel, mely-nek zászlójárja a néprajtot, megvalósítása volt írva, de tel-jesen leverték a örök szolgaságra vetették. A személyes sza-badságtól, politikai joguktól megfosztott jobbágyok ekkor is megmaradnak hazafiaknak, a kik rendkívüli sok kö-teles tartozásuk mellett önként is áldoznak a magyar szabadság és alkotmány fenntartására. A méltatlanság azonban érdeme fejében örökös katonának állítja be őket 1715-ben a nemzeti hadseregbe, a mikor a nemes már nem képes megállani a helyét a csatamezőn. Ime magyan tagadva az erkölcsi alap: Eddig a nemesnek vérről a job-bágnak vagyonával kelle szolgálnia a nemzeti ügyet, most pe-dig a jobbágnak mindkettővel, a nemesnek egyikkel sem. A bomlás nem tarthatott tovább: megakasztotta a XVIII. században óriási mérvet öltő fölvilágosult szellemi mozga-lom. Igaz, hogy politikai célok érdekében indították meg királyaink a felszabadítás munkáját, de a nagy reformkor-nak harezosai előlön Széchenyivel a francia forradalom le-zajlása után első sorban humanizmusútl vezetve folytatták és fejezték be az 1848-as törvényhozásban. Széchenyi szerint, s ma már mindnyajunk felfogása szerint a nemesség nem az őseink érdemeiben, hanem a megtisztult erkölcsökben és a kiművelt embertömben áll. Nem az a jó hazafi, a ki csak az elmúlt ési diésőség fényében sütkérezik, hanem az, a ki e diésőséget a jelenben és a jövő nemzedék számára töre-kedik megvalósítani. Igaz, hogy a régi nemesség kezdettől fogva éppen honvédelmi kötelezettségében látta kiváltsá-gának megingathatlan alapját. S ez az alap csakugyan szilár-dau állott addig, míg köteletségéhez hű maradt. Nagy lelke-sülése, melylyel olykor szinte pazorolóan öntötte a vért a csataterén, a kornak óriási kézimunkát igénybe vevő gazda-

— Na hiszen szép feleség! — vagta visz-sza gunyosan a mama. — Ha a maga felesége, vigye hat haza. Na?

Végtére is a mamananak akadt valami jó-nak igerkező eszméje. Szavát adta Zizikének, hogy nem kell ott maradni, csak jöjjön vele a sarga házba. Mert mégis csak illik, hogy lassa a szobait. Mert szobái vannak am Zizikének. Több is. Ebédlő, spájz, konyha szalon. Jaj, mi-csoda szalon! Azt látni kell. Csupa selyem-plussal vannak bevonva a butorok. Itt vannak a kulcsok

Ez az ebédlő kulcsa, az a spájzé. Nem is kell ott maradni, csak éppen hogy megnézik egy kicsit. Estére visszajönnek. Palit addig be-zarják ide a papa dolgozó szobájába. Jo? Hát hogyne volna jo? Hisz estére visszajönnek. És elmentek.

A mamananak igaza volt. A szalon csak-ugyan remek szép volt. Zizike nem tudta meg-állani, hogy bele ne vessé magát minden fo-telbe. A selyempluss huzatot mindenütt megsi-mogatta, az apró néppeket egytől-egyik végig-mustralta.

Hanem az ebédlővel baj volt. Ott több rendtelenséget tapasztalt Zizike, a mit nem tu-dott elnezni. A nagy, üveges kredenczben sem-mi sem volt a helyén, aztan több más haj volt. Azon mind segíteni kellett és Zizike folytono-san tett-vett. A mama közken kilopózkodott az ebédlőből. Sotét is lett és Zizikének még annyí dolga volt Tisztára beesteledett. Ki akart szólni, hogy hozzanak valami világot és akkor ré-multen látta, hogy rázárták az ajtot. Dorom-bolni kezdett, de senki sem jött. Sirt, jajgatott és újra dorombolt. Koromsotét volt mar. Félni is kezdett. Oh bár jonne valaki, ha mindjart Pali is lenne.

És ekkor kinyílt az ajtó és — belépett Pali.

Pakots Jozsef.

A kitűnő és tanulságos felolvasást a közönség lelkesen megéljenzte, a felolvasónak sokan gratuláltak. — Ma január hó 28-án Bauer Vogel Gyula all. főrealiskolánk köztisztviselői álló tanára fog német nyelvű felolvasást tartani, a midőn is városunk nagy fiának Herczeg Ferencnek „Byzanc” című művét fogja ismertetni. Mivel ezen felolvasás jövedelme a „Polgári menház” alap javára fordítatik, a belépti díj személyenként 50 fillér. A felolvasást melegen ajánljuk T. Cz. olvasóink becses figyelmébe.

sági élete enyhítik a visszaélésüket, melyeket a jobbság és kiváltságosok részéről szenvedett. Helyzetük azonban akkor vált tarthatatlanná, mikor visszavonultak a küzdőtérrel, hova a rendi Magyarország őket kiváltságaik fejében állította. Szigorúságunkban azonban legyünk kissé tartózkodók a régi nemesi világgal visszaéléseiben tekintsük a magunk gyarlóságait, melyeket jelenleg könnyebben leplezhetünk. A kor eltörölhetlenül rányomja minden törekvésre a maga bélyegét, a mely nélkül nem nyilatkozhatik, s vajjon mi külön-külön nem-e ugyanolyan hévvel igyekszünk szellemi fölsőségünknek érvényt szerezni, mint amazok vagyoni előségeiknek? S vajjon ki törhet ezért pálcát fűnk fölé? A régieknél bizonyára méltányosabbak vagyunk: hanem az örök ember — bennünk sem tagadja meg magát soha.

A verseczi m. kir. állami főrealiskola segítő egyesülete és zenekara javára 1906. évi február hó 1-én a Hungária-szálló nagy termében táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez. — **Műsor:** 1. »Borkirály«, nyitány Schneidertől, előadja az ifj. zenekar. 2. »Férjhez menjek?« Magánjelenet Ilosvai H. től; előadja Frank Hedvig k. a. 3. »A felébredt gyöngyvirág«, Müller J.-től, zongorán előadja Joannovics M. VIII. o. tan. 4. »A vén cigány«, Vörösmarty M.-től, szavalja Hammer R. VIII. o. t. 5. »Cigány induló«, Grosse-től, előadja az ifj. zenekar. 6. »Fantasie«, Delphin Alardtól, hegedűn előadja Lengauer Hedvig k. a., zongorán kíséri Fierz Ernő úr. 7. »Nászkar«, Lohengrinből, előadja az ifj. zenekar. 8. »Rendelő óra«. Vigjáték I. felvonásban. Irta Almási T. Személyek: Dr. Faragó, orvos, Hammer R. Szidonia, neje Weisz M. k. a. Hermin, leányuk Wittner M. k. a. Raviánszky, legfőbb ítélőszéki bíró, Bodó L. Pennás, városi képviselő Mencer J. Vazul, fia, kapitánysági tollnok Mencer A. 1-ső biztos Hanzmann E. 2-ik biztos Mischung K. 2 hordár. Pál, inas dr. Faragónál, Halász J. Belépő díj: személyenként 2 kor. családjegy három személyre 5 kor. Belépő jegyek elárúsításával megbiztatnak a tanulók, de válthatók este a pénztárnál is. Felülfizetéseket köszönettel fogadjunk el és azokat a helybeli lapokban nyugtázzuk. A hangverseny pont 8 órakor kezdődik. Ezen kedves mulatságra ismételtelen felhívjuk t. c. közönségünk becses figyelmét.

Figyelmeztetjük a T. Cz. közönséget hogy a hangverseny pontosan 8 órakor kezdődik.

A verseczi román anyanyelvű ifjuság a múlt vasárnap a kustelyi földművelők dalardájának szíves közreműködése mellett a vígadoban különféle előadásokkal egybekötött táncszertélyt rendezett, mely alkalommal közreműködnek és sok jól megérdemelt tapsokat arattak: Corcea Szidonia, Murariu A., Lyuba S. ki-asszonyok továbbá: Popovits G. vlagkoveci tanító, — Szio pu J. és Novakovits G. szereplők. Az előadást kedélyes táncmulatság követte.

Motorközlekedés Pancsova és Versecz között. Amit oly rég óhajtanak Versecz lakosai az a kiállítási ideje alatt néhány hónapra meg is valósult volt, de azután megszűnt a motoros közlekedés. Pedig a forgalom és kereskedelem élénkítése céljából életbevágó szükség, hogy Pancsova, Versecz s a közbeeső községek sűrűbben és könnyebben érintkezzenek egymással. Ugy latszik, el is fogjuk ezt érni s tavaszra allandó motorközlekedésünk lesz. Ebben az ügyben Budapesten e héten megkezdődnek a tárgyalások.

Köszönet. Az ev. szegény gyermekek karácsonyjára ajándékozott szerzet-adományokért fogadják a jószívű adakozók ezennel nyilvános köszönetünket. Adakoztak: Tekintetes városi tanács 40, verseczi takarékpénztár 35, özv. J. E. Kirchner cég 4, ev. ref. hitközség 10, Eisler K. és E. 4, Flórian Gy. 2, K. és E. Fuchs 6, Hemberger B. 5, O Kullich 2, Maier N. 5, Petrovics G. (ruha.), Meszaros J. (ruhan.), Ösmeretlen (új ruhara és 2, úrhölgyek; Stenzel W. 20, Dr. Seemayer 10, Guist G. gyűjtés 8-10, Falb E. 5, Kaiser K. 5, Janell J. 4, Henn A. 4, Frisch H. 3, Höfner 2, Schelken 2, Gerő V. 2, Dr. Fronius 2, Binder K. 2, Loch B. 2, Dr. Szabó 1, Daum O. 2, Voigt Fr. 2,

Hoffmann R. 2, Werdonitsch S. 2, egy öreg honvéd 5, Heinfurt M. 0-60 urak, Székely Imréné 0-50, Seemayer Zs. 1. koronát. Verseczen, 1906. január 23-án. Werdonitsch Sándor, hitk. pénztáros. Greszler Gyula, ág. h. ev. lelkész.

A verseczi férfidalegylet f. é. február hó 2-án, pénteken este 8 órakor — mint az előző, éveken így az idén is hangversenyyel és táncmulatsággal ünnepli meg évi rendező közgyűlésének napját. Zenedij nem tagoknak 1 K. tagoknak 60 fillér. Előadnak egy vigjátékot („Nur zwei Mädchen“) és egy operettet (Mannschaft am Bord).

Népszerű tudományos előadások.

A bajsai Zákó Milán főispán védnöksége alatt álló „V. M. Ifj. Ö. Egyesület“, mely a nép fiának művelését tűzte ki céljául f. hó 20, 21 és 22-én öt „Urania“ előadást tartott a közs. elemi népközpont alkalmatos nagy termében. Szombaton 5 órakor fú tanuló és 21-én vasárnap d. u. leánytanulók számára volt előadás, midőn több mint 600 mindkét nemű tanuló gyönyörködött az előadásokban, és szép képekben, melyek a gyermekek felfogásához voltak mérve. — Szombaton, vasárnap és hétfőn este a felnötek részére voltak előadások. Különösen ki kell emelnünk Dr. Zappé Edének a verseczi járás orvosának előadását. A mely a gyermekápolás és nevelésről foglalkozott, Gerzanits Gyula magy. kir. állatorvos egy izben szombaton magyar nyelven, majd hétfőn a „Verseczi földművelők egylete“ tagjai számára német nyelven tartott igen tanulságos és érdekes felolvasást és magyarázatot „Házialatainkról“. — Ugyanakkor Savoly Ferencz áll. főrealiskolánk hittanára „Amerika felfedezése és az amerikai élet“ cím alatt tartott szabad előadást 70 színes kép bemutatása mellett. A nevezett egyesület tagjai, földművelő polgártársaink, közel 600-an jelentek meg és három óran át ritka feszült figyelemmel, és fegyelmességgel hallgattak az előadásokat, melyeknek végén Dr. Haag Aladár a „V. F. E.“ buzgó elnöke mondott köszönetet az „Ifjusági Egylet“ elnökének Perjessy Lajosnak a tanulságos és mulattató előadások rendezéséért. — Pár hét múlva ismét lesznek előadások, sőt az egyesület a közelben lévő helységeken u. m. Temes Kutason, Klopodian és Nagy Zsamon is tart előadásokat az ottani vezető elemek felkérésére folytán.

Ösztöndíjpályázat. A polgárosított magyar határvidék tanulmányi alapjából rendszeresített ösztöndíjjalalmások közül az 1905/6 tanév kezdetétől a következők toltendők be: 1. Egy 600 koronás allomás tudomány-egyetemi hallgatók részére. 2. Egy 600 koronás allomás budapesti megyetemi hallgatók részére. 3. Egy 600 koronás allomás selmecbányai bányászati és erdészeti akadémiai hallgatók részére. 4. Három 240 koronás allomás bármely középiskolai tanuló részére. 5. Két 200 koronás allomás bármely középiskolai tanuló részére. Ezen ösztöndíjakra elsősorban a polgárosított magyar határvidék kötelekébe tartozott szegénysorsu szülő gyermekéi, másodsorban pedig ama szegénysorsu tanuló tartatnak igényt, kik a polgárosított magyar határvidéki községek valamelyikének illetőségéhez tartoznak, tanulmányuk tekintetében pedig az említett tanintézetek valamelyikébe járnak s ott jeles vagy legalább jó előmenetelt és jó erkölcsi magaviseletet tanusítanak. Az ezen ösztöndíjakat elnyerni óhajtok kötelesek a vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez címzendő kérvényüket indexszel, illetve a lefolyt tanévben nyert iskolai bizonyítvánnyal, továbbá szegénységüket s azon körülményt tanusító hatóságai igazolvánnyal, mely szerint szüleik a polgárosított magyar határvidék kötelekébe tartoztak, avagy tényleg ott községi illetőséggel bírnak, felszerelni, s azt legkésőbb az 1906. évi február hó 10-ig azon tanintézet hatóságának benyújtani, melynél tanulmányaikat folytatják. A középiskolai tanári testület a kérvényeket az 1906. évi február hó 20-ig a tankerületi főigazgatókhoz, illetőg felekezeti főhatóságukhoz terjesztik fel; a tankerületi főigazgatók, valamint az egyetemek e részbeni felterjesztésüket 1906. évi február hó 28-ig fogják megtenni. Ezen határnap lefolyta után vagy közvetlenül a miniszterhez beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Beosztása a verseczi népközpont-egyesület női bizottságának, a népközpontban gyakorlandó felügyelet céljából január hó 29-

től február hó 3-ig. — Hétfőn: Neukomm Gyuláné, Seemayer Ferenzné úrnők. — Kedden: Özv. Weifert Károlyné, Rottler Ferenzné úrnők. — Szerdán: Müller Oszkarné, Veronits Józsefné úrnők. — Szombaton: Million Methudné, Perjessy Lajosné úrnők.

A verseczi földművelők gazdasági egyesülete f. é. febr. 8-án nagyobb szabású bált rendez a Glückmannféle vígadoban.

A verseczi népközpont-egyesületnél a népközpont részére a következő adományok folytak be: Stelzl V. úr Ulma egy zsák liszt. N. N. 40 liter burgonya, 20 kg. bab, 8 kg. vörös hagyma; Grieshaber Gusztáv úr egy kocsi fa. — Fogadják a nemesszívű adakozók az egyesület halás köszönetét.

Vadászat. Csapó Géza verseczi járási főszolgabíró, mint a deliblati kincstári homokpusztai vadászat bérlelője, pár nap előtt sikerült hajtóvadászatot rendezett a regényes „Flamunda“ és „Susara“ részekben, mely alkalommal 28 róka és 64 nyul esett zsákmánnyul. A vadászat érdekességét roppantul emelte azon körülmény, hogy a hajtásban két vadmacska és egy farkas is volt, de ezek lövés nélkül a hajtók között visszatértek. — A vadászatot részt vettek a házigazdán kívül: báró Sztojanovits György, báró Stojanovits Iván, Dämpf ezredes, Szeide őrnagy, Szekeres városi főkapitány, Manasz Gyula szolgabíró, Knelly Lajos, Zoffmann Sándor, Herzog József Vezenkovits Lazár, Ajtay erdész, Berics Vazul és Miszkovits György. A legtöbb rókát báró Stojanovits György lötte, mert ő maga 6 darabot ejtett terítékre.

Az Arany János-társaságból. A temesvári Arany János-társaság január hó 29-én, hétfőn délután 5 órakor a temesvári állami főrealiskola dísztermében közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A titkár évi jelentése. 3. A pénztáros jelentése, az évi zarszámadás betérjesztése. 4. A számvizsgálók jelentése. 5. Az 1906. évi költségvetés magallapítása. 6. Az „Alapszabályok“ módosítására kiküldött bizottság jelentése. 7. Indítványok. 8. Két tag kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére. Indítványok az elnökséghez a közgyűlést megelőzőleg írásban nyújthatók be.

A fegyver vásárlása ismert tilalmat a belügyminiszter városunk területére is kiterjesztette, úgy tehát csak a rendőrhatalóság engedélyével lehet fegyvert eladni és vásárolni.

Öngyilkosság. Atymov Koszta a városi vágóhid éjjeli ore a múlt szerdán szolgálati forgó pisztolyával agyonlőtte magát.

Vásárok elnevezése. A jó köznép a vásárok elnevezéseiben is, mint annyi más dologban, még mindig megtartja a naptároknak. „feher hollo“ szamba menő elterjedésekor szokásban volt elnevezéseit. Nem létezik előtte pontosabb dátum szerint megnevezett vásár, hanem igenis létezik: Pálnapi, Szent Györgynapi, Szentmihálynap stb. mely vásárok egyszerűsége a gyerekek születésének a tyukok keltésének, a birkák nyírásának dátumát is képezik. A köznép még maig sem igen szeret bibelődni a hónapok és napok neveivel és számaival, sokkal jobban összetér az vele, ha azt mondhatja, hogy a Pista gyerek a Pálnapi vásárral látott napvilágot, mintha a hónapot vagy pláne annak napját kellene citálnia. — A most folyó nagyvásárunk a Palok nevet viseli, „Pálnapi vásár“ név alatt ismeri a város és vidék közönsége, népszerűségnek azonban még annyira nem örvend, mint az a név, melyet visel, nagyon alatta áll az őszi és tavaszi vásárainknak. Ezt bizonyította állatvásárunk gyenge forgalma, valamint a kirakó vásár is, mely aligöltött nagyobb mérvet egy rendes heti vásárnál. Node ennek nem okaik a Palok, a kiknek s velük jó magyar népközpontok jobb és bősegebb nagyvásárt kívánunk Sz.

Gépészek vizsgálja. A gőzgépezézők és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1906. évi február hó 10-én reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros, Kültér 2. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújthatók be.

Mulatságok sorozata. a) Vigadoban. Január 28-án Tízoltó bál. Február 1. A főrealiskola hangversenye. Február 2. A férfi dalegylet. Február 3. Kereskedő ifjak bálja.

MEGHIVÓ.

A »Verseczi Kaszinó« XI-ik rendes közgyűlését 1906. február hó 11-én délután 2. órakor, saját helyiségében megtartja. A tagokat e közgyűlésre meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. A gyűlés megnyitása.
2. A választmány évi jelentése.
3. Az elmúlt évre szerkesztett számadások felülvizsgálata.
4. Az 1906. évi költségvetés megállapítása.
5. A választmány és tisztikar megválasztása.
6. Indítványok.
7. A tagok által adott kölesönből a jelen évben visszafizetendő 1000. Koronáról kiállított 10. darab kötelezvény sorshűzés útján megállapított számának kihirdetése. —

Versecz, 1906. évi január hó 20-ik napján.

Paulovics István,
elnök.

Vattay József,
titkár.

Ad 95 szám 1906. a városi mérnöki hivataltól.

Árlejtési hirdetmény.

A városi tanács 584—1906 számú határozata folytán a vágóhídi szennyváz levezető árok alsó a vágóhidtól a János árokig terjedő részének mintegy 1600 m³ földmozgositást kitevő tisztítási és kiépítési munkalataira a városi mérnöki hivatalban folyó hó 28.-án délelőtt 10 órakor megtartandó szóbeli versenytárgyalást hirdetek következő feltételek mellett:

1. A verseny tárgyaláson részt vehetnek mindazok kik a banatpénzül megkívánt 100 koronát avagy a városi pénztárnál letett 100 kor. banatpénzről szóló nyugtat az árlejtés kezdete előtt a mérnöki hivatalban a szóbeli árlejtést vezetőnél leteszik.

2. Versenytárgyaláson résztvenni óhajtok tartoznak annak megkezdése előtt a vár. mérn. hivatalban a hivatalos órák alatt betekintésre felekvő munka kiviteli feltételeket aláírni annak jelöl hogy azokat ismerik és azoknak magukat alavetik.

3. A szóbeli ajánlatok 1m³ földmozgositásra vonatkoztatandók.

Versecz, 1906. január hó 22.-én.

a hivatal főnök
Szalay Lajos,
városi főmérnök.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
osillapító szernek bizonyult közveszélyes,
csúszal és meghűléseknel bedorzsolás-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Horgony“ védjeggyel és a Richter cég-
jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és úgyszólván minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Török
József gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszerháza
az „Arany oroszlánhoz“, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi széküldés.

Világkiállítás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix“

 Globus
tisztító-kivonat
jobban tisztít mint bármely
más feny-tisztítószer.

Perjessy Lajosnak
„EMLÉKEIM“
czimü elbeszélései és rajzai. Előszóval
ellátta: Herezeg Ferencz. Singer
és Wolfner bizománya.
Ára 2 korona.
Továbbá ugyancsak Perjessy
Lajosnak
**A tanítókisasszony
regénye**
czimü kötele bolti ára 2 kor.
Megrendelhető lapunk kiadóhiva-
talában. Kirchner Ernő mű-
intézetében.
Verseczen.

Globin

minden fáradság nélkül
gyönyörű fényt!
A bőrt puhán tartja és tartóssá teszi.
Egyedüli gyáros:
ifj. Schulz Frigyes, részvény-társaság, Eger és
Lipese.

DELINKOVAC
POKORNY

Bejegyzett védjegy

Étvágygerjesztő kitiñő ízű

ümmös-likör

!Orvosilag legmegalapozottan ajánlva!
Kapható minden e szakmabeli üzlet-
ben, kávéházban stb.
Próbacsomagok ára 2/07 vagy
4/035 lit K 5/80 bérmentve.
Etkörgyár r. t. Pokorny, Zágráb
Alapítottott 1862.

Ugyes képviselők kerestetnek.

Az elmúlt
rendkívüli
száraz nyár
folyamán
smét a

Kükküllömenti
Első Szőlőoltványtelep

(Tulajdonos: GASPARI FRIGYES, 208. N.-Kükküllömege)

volt az egyedüli az egész országban, ki oltványait
óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel
öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep,
amely ez évben is valóban szép és minden tekintet-
ben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szállít.
Képes árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve.

„Jodella“

egyedüli szabadalmazott neve a rendkívül elterjedt, az orvosok és közönségnél egyaránt
kedvelt

Lahusen Jod-Vas-féle Máj-ólaínak.

Részei: 100 T. F. Berger Dorsch-féle máj-ólaín és 0.2 vasjodür. A legjobb legteljesebb és
leghathatósabb máj-ólaín. Izlés, hathatóság, és jószág tekintetében többre becsülendő, minden
más máj-ólaín konkurrencziájának Mirigy ang. betegség bőr- hámhám köszvény csusz, nyak-
és tüdőbetegség, meghűlés, köhögés, verszegének erősbítésére, gyöngéknek, sápadt kiné-
zésű gyermekeknek, sikereiben meggyőzőhetetlen. Erősítésre tulesett betegségekben, láz,
gyermek betegségeknel stb. stb. általános háziszert. Biztosan, vérkepzőben, erőt újab bitóan,
étvágy gerjesztőben és a vért tisztítóan működik a testi erőket rövid időben emeli. Alkal-
mazása évről-évre emelkedik. Telen, nyáron mindig frissen kapható. Ára: K. 3/50.
Egyedüli gyártó: Lahusen gyógyszerész, Bremenben Utánzások vegelt csakis „Jodella“
név mellett tessék vásárolni, a mely kell hogy legyen kívülről minden szekrényen.

Minden gyógyszerháza kapható.

Főelárusító hely: **Herczog József,** gyógyszerésznél Versecz.

Mühle Vilmos
es. és kir. udvariszállító
Temesvár.

Virágkereskedés,
mag és növénykereskedés,
Nagybani tenyészet, Virágok,
magvak, fák, stb.-ből
kivitelre.

A legdivatosabb csokrok és koszorukat
friss élővirágból.

A legjobb magvakat és virághagymákat.

A legszebb virágokat, növényeket, rozsákat.

A legnemesebb fákat és csemetéket.

Mindent saját nagytenyészetéből.
Postakötegek magvakkal 5 kor. felül bérmentve.
Mühle »Tanácsadója« vevőknek ingyen.
Pompás kiállítású főárjegyzék vevőknek kívánatra.